

9)
2.

Kalevala pyhäni kirjana.

Ennen kaikkea: mitä on pyhä kirja?

Oikeo min sanooksemme teknillistä määritelmää pyhästä kirjasta, määritelmää, joka ei ole häilyvä = väin ominaisuuksien luettelomista, vaan kohdal-
leca sattuva ja täsmällinen?

On. Mutta ennakkoluuloinen uskovai-
nen tai pientynyt materialisti ei sitä ymmärrä.
Ainoastaan sanavarsi merkityksensä vapaamieli-
nen ihminen ymmärtää pyhän kirjan teknilli-
sen määritelmän.

Missä suhteessa näet uskovainen ja
materialisti voivat ottaa toisiaan kädessä? Siinä,
että molemmat asettavat inhimilliselle tiedolle
rajoja. Molemmat myöntävät, että ihmisen tie-
topiiri ulottuu laajalle aineellisessa ja näky-
väisessä maailmassa: avaruuksiin hän on kauko-
päättellessä mitannut ja mikroskooppillisen hän on
silmiä näkymätöntä pienoismaailmaa tutkinut;

10/
ei ole raja hänen tiedoillaan maapallon näky-
väisestä elämästä eikä hän usko olevan pal-
jon salattua järhensä silmältä ihmisen sieh-
maailmassakaan. Mutta molemmat ovat yhtä
mieltä siitä, että vissien rajojen toiselle puo-
lelle ihmisen tietämissä ei ulotu. Ei hyke-
ne ihminen ratkaisemaan kuoleman arvoitus-
ta, ei tutkimaan näkymätöntä maailmaa,
ei kasvoista kasvoihin puhuttelemaan elämän
antajaa ja luojaa. Ero on vain siinä, että usko-
vainen sanoo: Jumalaa on keittänyt meitä tut-
kimasta mitä, joita emme voi tietää, kun sil-
vastoin materialisti ~~ei~~ ^{halpaisee} godilaisen solmun
yhdellä iskulla ja huudattaa: näette nyt, että
mitään solmua ollut! Ei ole tutkittavaa kuo-
leman tuolla puolen eikä näkymättömässä maail-
massa, sillä näkymätöntä maailmaa ei ole
ja kuoleman tuolla puolen onnistuu tyhjyyttä.

Ei huomaa koskaan materialisti, että
hän ennenaikaisesti tempaa tiedon vaatteiden kanta-
ksi ja väittää suurimman salaisuuden tietävänsä,
kun hän kuolematta elämän kieltää, eikä huo-
maa sokeaa uskovainen, että hän ehdoin tahdoin
pitää silmänsä ummossa elämän tiellä kul-

11) Kiessaan, vaikka ehkä olisi tilaisuudessa mitäsello selälleen avaamaan.

Sentähden ihmisen täytyy olla todell. la vapamielinen voidakseen myöntää, että ihmisen tieto mahdollisesti saattaa ulottua kauemmas kuin se jokapäiväisissä oloissa ulottuu. Ai-noastaan henkisesti vapaa ihminen saattaa tunustaa: kukaties — niin, luultavasti ihmisen tieto voi käsittää asioita, jotka tuntuvat ylhäennollisilta. Sanoohan apostoli: ihmisen henki, joka kaikkia tutkistelee, Jumalan syvyyksiäkin.

Ymmärtäisiksemme, mitä pyhä kirja on, täytyy meidän asettua tälle kannalle ja myöntää, että ihminen ^{ehkä} voi saavuttaa ylhäennollista tietoa.

Mitä syytä meillä on semmoiselle kannalle asettua? Selvä historiallinen syy. Kaikilla tunnetuilla kansoilla on ollut henkiset jättiläisensä, arvotukseutapaiset ihmisensä, jotka ovat väittäneet tietävänsä enemmän kuin tarh. listet knotevaiset: suuret filosofit ja ajattelijat, suuret runoilijat ja profeetat, suuret jumalan: pojat ja vapahlijat. Jos Jeesuksesta on tehty

2) Jumala, ei syy ollut hänen; ihmisen pojaksi hän itseään kutsui. Jos Jeesuksen olemassaolo epäil-
täisiin, on Buddhahan elämi historiallisesti var-
ma. Ja Buddha sanoi, niinkuin sanoi evan-
geliumein Jeesus, niinkuin opettivat Indian
viisaat: seurathu minua, sillä minä tiedän
totuuden.

Kun näiden suurten tietäjien elä-
mä on silmämme edessä, ei meillä ole oikeutta
^{epäillä} sanoa: mistä tiedämme, että he tiesivät? Va-
paana ihmisinä saamme korkeintaan sanoa:
minä, ehkä he tiesivät, mutta kuinka me voim-
me tietää, että he tiesivät? ~~Siis~~ ^{oppit} jälkeen-
pä jättäneet miliaan todistajia?

Tämä kysymys vie meidät silloin
pyhien kirjojen yhteyteen. Pyhät kirjat ovat
tietäjien todistuslippaleitä. Millä tavalla?
Siten, että niihin on ketkettynä tietäjien vii-
saus. Mutta miten sen voimme tietää? Me
näemme sen, kun tieto herää meissä itses-
sämme.

... Kun tieto herää meissä itses-
sämme? Tämäkään on rohkea väite. Voiko siis ihmi-
sen meidänkin päivinä saavuttaa ylikuon-

15/ Tomaksi häipyä olettamus, etteivät Kalevalan
sankarit olisi olleet suomalaisia. Kalevalan
runollinen muoto on aito suomalainen. Mutta
kuinka Suomen kansa olisi saattanut lahjoittaa
muodon vieraille mielikuville ja säilyttää ni-
itä muistissaan? Kansan omasta ^{hansa} sydämessä
on tiedon kukka puhjennut ja kansan oma
kieli on sen ihannuudesta kertonut, niin
~~Jospa nyt minunkin heikko kieleni~~
~~siittäisi siitä kertomaa, kun kiemen raudoista~~
~~semmällä tavalla koston tulhita joitakuin koka-~~
~~tti Kalevalan tiedonkuvauksista,~~
Kuin Kalevala itse kertoo Väinämöisestä:

Kaka vanha Väinämöinen
Elelevi aikojensa
Noilla Väinölan ahoilla,
Kalevalan kankahilla,
Laulelevi virsiänsä,
Laulelevi, taitelevi.
Lauloi päivät pääksytytten,
Yhitytten yöt saneli
Muinaisia muisteloita,
Noita syntyjä syviä,
Jot'ei laula kaikki lapset,
Ymmärrä yhet urohot
Tällä inhalla iällä,
Katovalla kannikalla.

Petit

Touille smitt.

oikeaoppisuuden koncellisen inspiratoinin teorias
muistuttava käsitys

Vuvin alle

1) Suomalaisen sana runo on sama kuin runo:
lainen runa, joka on vanha gotilainen sana ja alkuosa
merkitsee "salaisuus, salainen tieto" ja
"loitsu", vaikka se sittemmin tarkoitti viimeis-
kirjaimia.

14/ Ei suinkaan sillä tarkotettane, että Kalevalan
joka lauseessa, ehkäpä joka sanassa on kät-
kettyä viisautta? Ei suinkaan, pois semmois-
nen ~~historiallinen~~ kristillistä toinen käsitys pyhästä kirjoi-
sta. Ei kirjain ole pyhä, ei muoto ole ikuisen.
"Puustavi kuolehtaa, mutta henki tekee eli-
väksi." Pyhiä ovat kirjassa verrat suurem-
set mieli- ja ajatuskuvat. Muoto, joka niitä
veikoo, on milloin alkuperäisen puhtaas, mil-
loin lisäyksillä kirjaittu. Ajatuskuvat ovat
kotoisin mystereisistä ja ilmituovat samaa
ikuisia viisautta kuin toistenkin pyhien kir-
jojen ajatuskuvat.

Olettakaamme nyt, että Kalevala
tässä merkityksessä on pyhä kirj. Mitä Kale-
vala silloin todistaa?

Se todistaa silloin, että Suomen
kansan joskus ennen - tai myöhemmin - on
elänyt tietäjiä. Se todistaa, että Suomen kansa
on - ainakin ollut - henkisesti sivistynyt kan-
sa, koska sen keskuudessa tietäjiä on voimut
syntyä. Se todistaa, että Suomen kansalla on
menneisyyttä takanaan. ~~Se todistaa myös, että
tämä menneisyys on ollut suomalaisia Mitä-~~

13/
ollista tietoa? Tottakai. Ja millä tavalla?
Miten hän tietoon voi päästä? Kulkemalla
siltä tieltä, jota pyhäissä kirjoissa neuvo-
taan.

Tämä todistelumme näyttää todel-
la kirkon kehässä. Ja kuitenkin se on aivan
loogillinen. Jos ihminen ~~ei~~ etsii totuutta
sillä tavalla kuin jossakin pyhässä kirjassa
opetetaan, hän pääsee totuuden tietoon. Ja
kun hän on päässyt tietoon, hän näkee, että
pyhä kirja todella on pyhä, koska siihen
oli elämän ja kuoleman viisautta kätkeyty.
Ja koska ~~se~~ pyhäin kirjaan on viisautta kät-
ketty, on alkuperäisinä viisauden tallet-
tina ollut viisaute tietäjä. Siihen tietäjiä on
ennemmän ollut olemassa.

Kuinka nyt määrittäisimme py-
hää kirjaa? Pyhä kirja on kirja, johon on
kätkeytyä elämän ja kuoleman gemalallisia
mysterioita, kirja, joka osaa neuvoa ~~aini~~
totuuden etsijälle tien näennäisesti yhi-
luonnolliseen tietoon.

Jos nyt Kalevala olisi pyhä kir-
ja, missä merkityksessä tämä on ymmärrettävää?